

VAALISAARNA 15.10.2017

19. sunnuntai helluntaista "Rakkauden kaksoiskäsky"

Kirkkoherra Tuomo Törmänen

Raamatuntekstit:
5. Moos. 10:12-13
1. Joh. 2:15-17
Mark. 12:28-34

Hyvät ystävät. Mitä Jumala meiltä odottaa? Mitä Jumala odottaa meiltä elämämme matkalla?

1

Juuri kuulemassamme Markuksen evankeliumin kohdassa Vapahtajamme Jeesus Kristus kehottaa seuraajiaan rakastamaan Jumalaa yli kaiken ja lähimmäistä niin kuin itseä. Tästä Jeesuksen opetuksesta käytetään perinteisesti nimitystä rakkauden kaksoiskäsky. Oikeastaan tämä Jeesuksen kehoitus on rakkauden kolmoiskäsky. Meidän tulee rakastaa Jumalaa, lähimmäisiämme ja itseämme.

2

Toinen hyvin tunnettu Jeesuksen opetus toiseen ihmiseen suhtautumisesta on niin sanottu kultainen sääntö. Jeesus sanoo Luukkaan evankeliumissa, että "Niin kuin te tahdotte ihmisten tekevän teille, niin tehkää te heille." (*Luuk. 6:31*) Meidän tulee siis pyrkiä kykyjemme mukaan asettumaan toisen ihmisen asemaan.

Kaiken rakkauden ja hyvyyden perusta on Jumalan rakkaus meitä ihmisiä kohtaan. Raamatussa sanotaan ytimekkäästi, että "Jumala on rakkaus". Yli kymmenen vuotta sitten mennessämme kihloihin Marikan kanssa kaiverrutimme nämä kauniit sanat "Jumala on rakkaus" ikään kuin muistolauseeksi kihlasormuksiimme. Ajatuksena oli, että kykenemme rakastamaan toinen toistamme, koska Jumala aina ensin rakastaa meitä. Jumala antaa voimaa rakastaa. Jumalan rakkaus on aina enemmän kuin minun pahuuteni ja epäonnistumiseni. Jumalan rakkaus antaa esimerkin itsensä antavasta rakkaudesta.

Voiko rakastaa lähimmäistä, jos ei rakasta ensin itseään. Itsensä rakastamisessa ei ole millään tavalla kysymys röyhkeästä ylimielisyydestä, harhaisesta paremmuudentunnosta tai oman erinomaisuuden kohtuuttomista kuvitelmista. Ei alkuunkaan. Kyse

ei ole asenteesta ”minä, minä, minä”. Itsensä rakastaminen on sitä, että tahdon itselleni hyvää.

Itsensä rakastaminen on näkemistä itsensä Jumalan silmälasien lävitse. Olen Jumalan luomana ainutlaatuinen ja arvokas. Aito itsensä rakastaminen auttaa rakastamaan lähimmäisiä ja näkemään lähimmäiset ikään kuin Jumalan silmillä.

Lähimmäisen rakastaminen ei ole ainoastaan ihania ja lämpöisiä tunteita. Jeesuksen kehoitus rakastaa lähimmäistä tarkoittaa oikeastaan kehoitusta tehdä lähimmäiselle rakkautta. Raamatunkin mukaan usko ilma ilman tekoja on kuollutta uskoa. Lähimmäisen rakastamisessa kysymys on enemmän tekemisestä kuin kivoista tunteista.

Lähimmäisen rakastaminen kutsuu meitä todellisiin rakkauden tekoihin. Meitä kutsutaan auttamaan toinen toistamme pienin ja suurin teoin. Lähimmäisen rakastamisessa eivät riitä kauniit tunteen, myötätuntoiset ajatukset tai kohteliaat sanat. Rakkaudesta on kyllä usein helppo puhua mutta entä sitten, kun pitäisi kääriä hihat ja ryhtyä toimiin. Ja joskus täytyisi vielä olla valmis antamaan omastaan toisen hyväksi. Rakkaus on vaativa laji. Rakastamisessa en todellakaan pääse helpolla.

Meistä kristityistä ei tule tässä ajassa koskaan täydellisiä varsinkaan rakastamisessa. Tätä vaaraa ei ole. Voimme kyllä tehdä paljon hyvää. Ihmisen mahdollisuuksia ei tule vähätellä. Kaikesta huolimatta kuitenkin kerta toisensa jälkeen koemme epäonnistumisia, syntiä, heikkoutta ja jopa epäuskoa.

3

Lauloimme hetki sitten päivän virtenä nuorten virren ”Herra, elämäni valvo”. Tämä kaunis ja yksinkertaisen runollinen virsi on syvimmiltään nöyrää rukousta, että toimisimme lähimmäisiämme kohtaan oikein ja auttavaisesti. Virttä laulaessamme rukoilemme, ettemme kulkisi kylmästi lähimmäisen ohitse emmekä teoillamme lisää toisen taakkaa ja tuskaa.

4

Tällä virrellä on väkevä taustahistoria, kuten niin monella virsikirjamme virrellä. Pahuuden ja pimeyden todellisuudesta nousevat toivon ja valon sanat. Virren runon sanoitti aikanaan saksalainen pappi Gustav Lohmann vuonna 1961 olleessaan jo 85-vuotias. Gustav Lohmannin elämänhistoriaa varjostaa se tosiasia, että hän liittyi Adolf Hitlerin valtaannousun jälkeen natsipuolueeseen. Myöhemmin Lohmann ymmärsi natsivallan aikana kulkeneensa harhaan väärälle tielle.

Lohmannin kaunis virsi päättyy nöyrään ja koskettavaan pyyntöön: ”Sydäntäni ohjaa, anna minun, Herra, armossasi kasvaa, olla Ihminen.” Tähän koskettavaan nöyrään pyyntöön olen itsekin monessa elämäntilanteessa pysähtynyt ja Jumalan puoleen kääntynyt. ”Sydäntäni ohjaa, anna minun, Herra, armossasi kasvaa, olla Ihminen.”

Herra, anna minun olla ihminen. Älä vaadi minulta yhtään enempää. Olen vain ihminen. Ihminen on aina vain ihminen ja vastaavasti Jumala on Jumala. Luotan siihen, että Jumala ymmärtää minun inhimillisen heikkouden. Jumala ei lopulta vaadi yhdeltäkään ihmiseltä kohtuuttomuuksia.

Oman syntisyyden, heikkouden ja inhimillisyyden hyväksyvälle ihmiselle Jeesuksen kehoitus rakastaa Jumalaa koko voimalla tarkoittaa syvimmiltään lopulta Jumalan armoon ja rakkauteen

turvautumista. Jumala rakastaa. Jumala armahtaa ehdoitta. En yritä pelastaa itse itseäni. Myönnän nöyrästi tarvitsevani Jumalaa. Ilman Jumalaa en selviä.

Kirkkomme oppi-isän Martin Lutherin ajattelussa Jumala on olemukseltaan puhdas ja lahjoittava rakkaus, jonka tavoitteena ei ole hyvän saaminen itselleen vaan hyvän lahjoittaminen jokaiselle, jolta rakkaus puuttuu. Jumalan rakkaus etsii syntisiä. Jumala toimii aina ennen ihmistä. Lutherin mukaan ”syntisiä ei rakasteta siksi, että he ovat kauniita. He ovat kauniita siksi, että heitä rakastetaan.” Tätä rakkautta kirkko on kutsuttu elämään todeksi rikkinäisen maailman keskellä, myös täällä Oulujoella, Yli-lissä ja Ylikiimingissä.

Vapahtajamme Jeesus Kristus on meille täydellinen esimerkki itsensä antavasta rakkaudesta.

Ensimmäisessä Johanneksen kirjeessä meille kirjoitetaan: ”Juuri siinä Jumalan rakkaus ilmestyi meidän keskuuteemme, että hän lähetti ainoan Poikansa maailmaan, antamaan meille elämän. Siinä on rakkaus -- ei siinä, että me olemme rakastaneet Jumalaa, vaan siinä, että hän on rakastanut meitä ja lähettänyt Poikansa meidän syntiemme sovituksesi.” (1. Joh. 4:9-10)

Vapahtajamme kärsi ja kuoli Golgatan keskimmaisessä ristinpuussa meidän vuoksemme. Jeesuksen ristissä näemme Jumalan rakkauden jokaista meitä, sinua ja minua, kohtaan. Jeesuksen ristinkuoleman tähden me saamme uskoa ja luottaa syntimme anteeksi ja pääsemme kerran taivaan kotiin. Jeesus on kuollut puolestamme. Jeesus on sovittanut kaikki meidän syntimme. Jeesus on avannut meille tien taivaan kotiin.

Lopuksi tahdon kertoa teille historiasta yhden tarinan. Tämä tarina auttakoon meitä ymmärtämään itsensä antavaa rakkautta, ja ennen kaikkea Jumalan hyvyttä.

5

Heinäkuun viimeisenä päivänä vuonna 1941 Auschwitzin keskitysleirissä parakin numero 14 asukkaat kutsuttiin ulos riviin seisomaan. Yksi parakin vangeista oli karannut. Jokainen vanki tiesi heti, mitä se merkitsee. Komendantti Karl Frizsch valitsi vangeista rangaistukseksi kymmenen kuolemaan.

6

Yksi komendantin valitsemista vangeista oli Franciszek Gajowniczek. Hän joutui perheellisenä miehenä kauhun valtaan. Samalla esiin astui mies, joka kysyi komendantilta, että voisiko hän ottaa tuon miehen paikan kuolevien joukossa. Frizsch suostui pyyntöön.

Kuka tämä kuolemaan valmis mies oli? Hän oli puolalainen katolinen pappi Maximilian Kolbe, Auschwitzin vanki numero 16670.

Kymmenen valittua vankia vietiin kuolemanselliin, betonibunkkeriin, missä heitä odotti nälkäkuolema. Maximilian Kolbe kuoli lopulta elokuun 14. päivänä.

Franciszek Gajowniczek selvisi keskitysleirin kauhuista elävänä. Hän sai palata takaisin kotiin perheensä luokse. Hän kuoli vuosikymmeniä myöhemmin vuonna 1995.

Kristuksessa meillä on lahjana kaikki: rakkaus, armo, anteeksianto ja pelastus. Kristuksessa meillä on kaikki. Viimeinen sana on rakkaudella. Jumala on rakkaus.